

Kursplan

för kurs på grundnivå

Samhällsorienterande ämnen för grundlärarutbildningen årskurs 4-6,

30.0 Högskolepoäng

Historia, Religionskunskap, Samhällskunskap, Geografi

30.0 ECTS credits

Social Studies for Middle School, History, Religions, Social Science and Geography

Kurskod: HV461S
Gäller från: VT 2022
Fastställt: 2018-11-19
Ändrad: 2021-11-02
Institution Institutionen för ämnesdidaktik

Ämne Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
Fördjupning: G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnena didaktik. Beslut om revidering har fattats av institutionsstyrelsen vid Institutionen för de humanistiska och samhällsvetenskapliga ämnena didaktik.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

30 hp inom Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
0001	De samhällsorienterande ämnena didaktik	2
0002	Historia med ämnesdidaktik	7
0003	Religionskunskap med ämnesdidaktik	7
0004	Samhällskunskap med ämnesdidaktik	7
0005	Geografi med ämnesdidaktik	7

Kursens innehåll

De samhällsorienterande ämnena i skolan fokuserar på olika aspekter av verkligheten. Kursen behandlar sådan kunskap och förmåga som krävs för att såväl självständigt som i samverkan med andra arbeta som lärare i samhällsorienterande ämnen, årskurs 4-6. Kursen behandlar relevant ämnesinnehåll, ämnesdidaktisk forskning, undervisning och bedömning i de samhällsorienterande ämnena, historia, religionskunskap, samhällskunskap och geografi i grundskolans årskurs 4-6. Särskilt fokuseras i undervisningen ämneskunskande och undervisning i relation till styrdokument. I kursen används varierade arbetsformer och arbetssätt för att underlätta perspektivtagande samt ge möjlighet till kreativt och kritiskt tänkande. Kursen som består av fyra delkurser kopplade till respektive skolämne syftar till att ge grundläggande ämneskunskaper med inriktning på att kunna organisera undervisning. Dessa delkurser berör respektive skolämnens aktuella kärna och identitet. Delkurserna omfattar ett vidare ämnesinnehåll än det som ingår i de fyra skolämnena kursplaner. I varje delkurs berörs förståelse och användning av aktuella centrala ämnesdidaktiska begrepp. Den femte delkursen berör de samhällsorienterande ämnena förutsättningar och beröringspunkter.

Kursen består av följande delar:

Delkurs 1: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 2 hp

De samhällsorienterande ämnena i skolan fokuserar på olika aspekter av verkligheten. Delkursen berör olika sätt att utmana elevers förståelse i de enskilda ämnena och i ämnesöverbyggande teman. Vidare berörs ämnesspråk och andraspråk, begreppsbildning och undervisning, samt drama i undervisning i SO-ämnena.

Delkurs 2: Historia med ämnesdidaktik, 7 hp

Delkursen i historia behandlar såväl kunskaper om det förflutna som historievetenskapliga och historiedidaktiska begrepp. Kursen fokuserar på fyra innehållsliga teman som utgår innehållet i kursplanen för historia i Lgr 22: Kulturmöten och statsbildning i Norden, cirka 800–1500; Maktförhållanden och levnadsvillkor i Norden, cirka 1500–1800; Folkökning, ändrade maktförhållanden och emigration, cirka 1800–1900. Historiemedvetande, historiebruk, källkritik samt kontinuitet/förändring är centrala begrepp som bearbetas i delkursen.

Delkurs 3: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp

Utgångspunkten är identitet, livsfrågor och etik, där också samspelet mellan religion och samhälle uppmärksammas. Religioner och livsåskådningar studeras som orientering och inspiration till fördjupad reflektion. Eftersom religionskunskapens didaktik förutsätter grundliga kunskaper i ämnesteori förenas teori och didaktik under fortlöpande diskussion om mål och metoder.

Delkurs 4: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp

Samhällskunskap är ett skolämne bestående av framförallt statsvetenskap, sociologi, nationalekonomi och juridik. Ämnet syftar till att eleverna ska få kunskaper och verktyg för att förstå och handla i samhället. Via aktuella samhällsfrågor behandlar vi i denna delkurs mänskliga rättigheter och demokrati, det politiska livet i Sverige, lag och rätt, ekonomi och välfärd samt informationshantering. Analys, perspektivtagande, kritiskt förhållningssätt och ämnesdidaktiska frågeställningar löper som en röd tråd.

Delkurs 5: Geografi med ämnesdidaktik, 7 hp

Delkursen behandlar processer inom och samband mellan natur, samhälle och människa och hur detta skapar olika livsmiljöer i världen över tid. Delkursen består av tre kunskapsområden som utgår från Lgr22; geografiska förhållanden, mönster och processer, hållbar utveckling och geografins metoder och verktyg. Förmågan att använda geografiska perspektiv, begrepp och fältundervisning övas.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på Delkurs 1: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 2 hp ska studenten kunna:

- planera, organisera och kommunicera undervisning på ett sätt som skapar goda förutsättningar för elevers lärande samt argumentera för de val som görs utifrån skolans styrdokument, relevant ämnesteori och relevant litteratur
- beskriva vad eleverna ska kunna och förstå i ett tema samt ge förslag på hur undervisningen kan utvärderas
- relatera till SO-didaktisk litteratur i den föreslagna undervisningen

För godkänt resultat på Delkurs 2: Historia med ämnesdidaktik, 7 hp ska studenten kunna:

- redogöra för och tillämpa ämneskunskaper inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa i historia i årskurs 4-6
- redogöra för grundläggande historisk teori och metod, centrala begrepp samt föra källkritiska resonemang
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i historia

För godkänt resultat på Delkurs 3: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp ska studenten kunna:

- redogöra för alternativ i grundläggande frågor om sanning, verklighet, livstolkning och livsmål
- redogöra för grundtankar i nutida religioner och livsåskådningar samt deras betydelse för samhällssyn och samhällsdebatt
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i religionskunskap

För godkänt resultat på Delkurs 4: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp ska studenten kunna:

- förklara och problematisera samhällsfrågor inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa i samhällskunskap i årskurs 4-6
- redogöra för och tillämpa sök- och urvalsstrategier för att hitta och välja ut information som kan ligga till grund för undervisning i samhällskunskap
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i samhällskunskap

För godkänt resultat på Delkurs 5: Geografi med ämnesdidaktik, 7 hp ska studenten kunna:

- redogöra för och tillämpa ämneskunskaper inom de områden som delkursen behandlar och som krävs för att undervisa i geografi i årskurs 4-6

- redogöra för och använda grundläggande geografiska perspektiv, begrepp, teorier, metoder och källor
- utforma och diskutera mål och metoder för undervisning i geografi

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, dramaövningar, projektarbeten, studiebesök och exkursioner.

Obligatoriska moment: grupparbete, muntliga redovisningar och skriftliga seminarieuppgifter är obligatoriska inslag i kursen. Kompensering kan ske genom av lärare angiven ersättningsuppgift.

Närvaro på all undervisning är obligatorisk.

Fullgörandet av alla obligatoriska moment utgör krav för att studenten ska få delta i efterföljande examination.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Delkurs 1: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 2 hp examineras genom en examinerande muntlig redovisning och en skriftlig inlämningsuppgift i form av PM.

Delkurs 2: Historia med ämnesdidaktik, 7 hp examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift i form av hemtentamen.

Delkurs 3: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift i form av hemtentamen.

Delkurs 4: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift i form av hemtentamen.

Delkurs 5: Geografi med ämnesdidaktik, 7 hp examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift i form av hemtentamen.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Om student har ett intyg med rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

b) Betygsskala

Betygssättning på helkurs samt på Delkurs 2: Historia med ämnesdidaktik, 7 hp, Delkurs 3: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp, Delkurs 4: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp och Delkurs 5: Geografi med ämnesdidaktik, 7 hp sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Delkurs 1: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 2 hp bedöms enligt en målrelaterad tvågradig skala:

U = Underkänd

G = Godkänd

c) Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på Delkurs 2: Historia med ämnesdidaktik, 7 hp, Delkurs 3: Religionskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp, Delkurs 4: Samhällskunskap med ämnesdidaktik, 7 hp och Delkurs 5: Geografi med ämnesdidaktik, 7 hp, G på Delkurs 1: De samhällsorienterande ämnenas didaktik, 2 hp, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro om 80 % på varje delkurs.

Fullgörandet av obligatorierna är en förutsättning för att få delta i nästföljande examination. Vid högre frånvaro än 80% i en kursdel får studenten gå om kursdelen.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gångse avrundningsregler tillämpas.

e) Underkännande

För varje kurstillfälle ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår som kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle.

Studerande som fått betyget Fx eller F (eller U) på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till studierektor.

Studerande som fått lägst betyget E (eller G) får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg kan medges på samtliga examinationsuppgifter om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel tillämpas betygen A-E. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär – mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang – tillämpas betyget E.

Övergångsbestämmelser

I det fall kursen inte längre ges, eller att kursinnehållet väsentligt har ändrats har studenten rätt att en gång per termin, under en treterminsperiod, examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ingår som valbar kurs i Grundlärarprogrammet med inriktning mot årskurs 4-6. Kursen innehåller fältstudier som kan medföra kostnader för studenten.

Kurslitteratur

För aktuell kurslitteratur hänvisas till institutionens webbplats på www.su.se/hsd. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.